

Lakiosasto
Suunnittelu- ja laskentaosasto

19.12.1995

Työeläkelaitoksille

INDEKSITARKISTUS 1.1.1996 ALKAEN

Työeläkelakeja muutetaan 1.1.1996 alkaen työmarkkinajärjestöjen 18.5.1995 tekemän sopimuksen pohjalta. Tässä yleiskirjeessä käsitellään indeksitarkistuksen muutosta vuoden 1996 alusta. Muista samassa yhteydessä tehdyistä eläkkeiden laskentaan liittyvistä muutoksista, jotka koskevat lyhyiden työsuhteiden ketjutusta, TEL-eläkepalkan laskentaa, tulevan ajan karttumia ja edellytystä sekä yhteensovitusta, annetaan soveltamisohjeet eri yleiskirjeissä (A 42/95, A 45/95 ja A 46/95). TaEL:n muutoksista annetaan soveltamisohjeet vuoden 1996 alussa.

Hallituksen esitys lainmuutoksiksi (HE 118/1995 vp) on lähetetty eläkelaitoksille yleiskirjeellä A 27/95 ja 18.12.1995 vahvistetut lait yleiskirjeellä A 43/95.

Ohjeet on käsitelty Eläketurvakeskuksessa toimivassa tulkintaryhmässä, jossa ovat jäseninä myös eläkelaitosten edustajat.

ELÄKETURVAKESKUS

Seppo Pietiläinen

Martti Hännikäinen

Lakiosasto
Suunnittelu- ja laskentaosasto

19.12.1995

INDEKSITARKISTUS 1.1.1996 ALKAEN

1 JOHDANTO	1
2 UUSI INDEKSITARKISTUS	1
2.1 Yleistä	1
2.2 Työikäisen indeksi	2
2.3 Eläkeikäisen indeksi	3
2.4 Eläkesovitusperusteen tarkistaminen	4
2.5 Indeksitarkistus, kun 65 vuoden iän täyttämivuosi sijoittuu tarkistusvälille ...	7
2.6 Eri indeksitarkistusmenettelyt - yhteenveto	8
2.7 Rekisteröityjen lisätujen indeksitarkistus	9
UUSIA KÄSITTEITÄ INDEKSITARKISTUKSESSA	10

Lakiosasto
Suunnittelu- ja laskentaosasto

19.12.1995

INDEKSITARKISTUS 1.1.1996 ALKAEN

1 JOHDANTO

Vuoden 1996 alusta tulevat voimaan työeläkkeitä koskevat lainmuutokset, jotka perustuvat työmarkkinajärjestöjen 18.5.1995 tekemään sopimukseen. Eläkkeiden laskentaan liittyviä muutoksia tehdään eläkepalkan määrittelyyn, harkinnanvaraiseen eläkepalkan tarkistukseen, tulevan ajan edellytyksiin ja karttumiin, yhteensovitukseen ja lyhyiden työsuhteiden ketjutukseen sekä TaEL:n mukaiseen eläkkeen laskentaan.

Tässä yleiskirjeessä selostetaan ne muutokset, jotka koskevat indeksitarkistusta. Muutos koskee kaikkia työeläkeläkeja sekä yksityisellä että julkisella puolella. Muista laskentaan liittyvistä muutoksista annetaan erikseen omat soveltamisohjeensa.

2 UUSI INDEKSITARKISTUS

2.1 Yleistä

Vuoden 1996 alusta otetaan työeläkejärjestelmässä käyttöön kaksi indeksiä. Toinen, joka vastaa entistä TEL-indeksiä, on tarkoitettu eläkepalkkojen ja eläkkeiden tarkistamiseen 65 vuoden iän täyttämivuoden loppuun asti. Toinen, hintapainotteisempi indeksi koskee eläkkeiden tarkistamista sen vuoden jälkeen, jona työntekijä täyttää 65 vuotta. TEL:n 9 § on seuraavanlainen:

Eläketurva sidotaan maan palkka- ja hintatason muutokseen siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään. Tätä varten sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa joka kalenterivuodeksi indeksiluvut. Niitä määrättäessä palkkatason muutoksesta vähennetään määrä, joka vastaa 12 b §:ssä tarkoitetun työntekijäin eläkemaxuprosentin muutosta edeltävän kalenterivuoden alussa.

Sen kalenterivuoden loppuun, jona työntekijä täyttää tai edunjättäjä täyttäisi 65 vuotta, eläketurva sidotaan indeksiin, jossa palkkatason muutoksen painokerroin on 0,5 ja hintatason muutoksen painokerroin 0,5. Tämän jälkeiseltä ajalta käytetään indeksiä, jossa palkkatason muutoksen painokerroin on 0,2 ja hintatason muutoksen painokerroin 0,8.

Indeksilukujen muutoksen edellyttämällä tavalla tarkistetaan eläkettä myönnettäessä ja eläkkeiden yhteensovitusta uudelleen toimittaessa eläkepalkka ja sen jälkeen kalenterivuositain eläkkeen määrä siten kuin sosiaali- ja terveysministeriön päätöksellä tarkemmin määrätään.

Lakiosasto
Suunnittelu- ja laskentaosasto

19.12.1995

Uusi menettely säilyttää työkäisten indeksitarkistukset nykyisellä tasolla. Eläkeikäisten indeksitarkistukset sen sijaan hidastuvat nykyisestä, jos palkat nousevat enemmän kuin hinnat.

Käyttöön tulee siis kaksi toisistaan erillään määräytyvää indeksiä. Kun näillä indekseillä ensimmäisen kerran tarkistetaan eläkkeitä ja muita markkamääriä vuoden 1996 alusta, toimivat ne siitä lähtien eri indeksisarjoina. Kummankin indeksisarjan pohjana vuonna 1995 on indeksiluku 1712. Indeksitarkistusmenettely tehdään kumpaakin indeksiä käyttäen niissä tapauksissa, joissa markkamääriä on tarkistettava ajalta ennen 65 vuoden iän täyttämistä sen vuoden jälkeiseen aikaan, jona työntekijä on täyttänyt 65 vuotta.

TEL-indeksi on uudessa muodossaan käytössä työeläkejärjestelmien lisäksi myös SOLITA-etuksia, sukupolvenvaihdoseläkkeitä, luopumiseläkkeitä, -korvauksia ja -tukia tarkistettaessa sekä sairausvakuutuksen etuuksia määrättäessä. Samaan indeksiin on sidottu myös kuntoutusrahalain mukainen kuntoutusraha sekä potilasvahinkolain henkilökorvaukset.

Työntekijäin eläkeasetuksen mukaan sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa TEL-indeksin pisteluvut vuosittain marraskuun loppuun mennessä (TEA 9 §).

STM:n päätös

Sosiaali- ja terveysministeriö on antanut indeksin soveltamisesta uuden päätöksen (18.12.1995). Sen mukaan maksussa olevien eläkkeiden markkamääriä tarkistetaan 1.1.1996 alkaen edellisestä, vuoden 1976 päätöksestä poiketen siten, että viimeksi maksussa olevaa eläkettä tarkistetaan suoraan seuraavaan vuoteen kuten yleinen tarkistamiskäytäntö on laajalti tähänkin asti ollut. Niissä laitoksissa, joissa on sovellettu vuoden 1976 indeksipäätöksen mukaista käytäntöä (maksettavaa eläkettä on tarkistettu eläkkeen alkamisvuodesta maksuvuoteen), voidaan siirtyä uuteen tarkistamiskäytäntöön tehtäessä indeksitarkistusta vuodesta 1995 vuoteen 1996. Laissa mainitut markkamäärät tarkistetaan edelleen perusvuodesta lähtien.

2.2

Työkäisen indeksi

Työkäisen indeksiin sekä hintatason että palkkatason muutokset vaikuttavat samalla painolla (0,5) kuten entisessä TEL-indeksissä. Työkäisen indeksillä tarkistetaan eläkkeen perusteena olevat työansiot, eläkepalkat ja vapaakirjat sekä maksussa olevat eläkkeet sen kalenterivuoden loppuun, jonka aikana työntekijä täyttää 65 vuotta.

Lain markkamäärät

Työeläkelaeissa mainitut markkamäärät tarkistetaan niin ikään työkäisen indeksillä. Näitä ovat TEL:n ansiorajamäärät: alaraja (1 § 1 mom),

Lakiosasto
Suunnittelu- ja laskentaosasto

19.12.1995

työttömyyseläkkeen ansioraja (4 c § 4 mom), eläkesovitusperusteen rajamäärät (8 d § 1 mom), kertasuoritus- (19 b § 4 mom) ja viivästyskorotusmarkkamäärät (19 d § 4 mom).

Samoin työikäisen indeksillä tarkistetaan LEL:n alaraja (5 § 2 mom) ja tulevan ajan palkan raja (7 § 1 mom), TaEL:n alaraja (3 § 2 mom), YEL:n alaraja (1 § 3 mom), yläraja (7 § 1 mom) ja vähimmäisprosentin tuloraja (19 § 5 mom).

Työikäisen indeksia seuraavat myös MYEL:n rajamäärät: alaraja (1 § 3 mom), perustyötulot hehtaarilta (8 b § 1 mom), poronomistajan työtulo (8 f § 1 mom), vakuutusmaksutulorajat (10 § 1 mom) ja vähimmäisyhteensovitusperuste (19 § 3 mom).

Vielä samaan indeksiin on sidottu MYEA 17 § 2 momentin mukaiset maksupäiväraajat sekä markkamäärät YEL:n ja MYEL:n vakuutusmaksusta vapauttamisesta koskevassa päätöksessä.

Perhe-eläkkeet

Perhe-eläkkeissä indeksitarkistus määräytyy edunjättäjän iän mukaan. Työikäisen indeksia käytetään sen vuoden loppuun, jona edunjättäjä olisi täyttänyt 65 vuotta.

2.3

Eläkeikäisen indeksi

Eläkeikäisen indeksissä hintatason muutoksella on suurempi vaikutus (0,8) kuin palkkatason muutoksella (0,2). Tällä indeksillä tarkistetaan eläkepalkat yhteensovitusperustetta määrättäessä ja vapaakirjat sekä maksussa olevat eläkkeet sen vuoden jälkeen, jona työntekijä täyttää 65 vuotta.

Ensimmäisen kerran eläkeikäisen indeksillä tarkistetaan eläke siitä vuodesta, jona työntekijä on täyttänyt 65 vuotta siihen vuoteen, jona työntekijä täyttää 66 vuotta. Vaikka eläke on määrätty työikäisen indeksitasossa sinä vuonna, jona työntekijä täyttää 65 vuotta, käytetään jakajana ensimmäistä eläkeikäisen indeksitarkistusta tehtäessä kuitenkin eläkeikäisen indeksia 65 vuoden iän täyttämivuodelta.

Perhe-eläke

Eläkeikäisen indeksia käytetään myös perhe-eläkkeissä sen vuoden jälkeen, jona edunjättäjä olisi täyttänyt 65 vuotta.

Uusi yhteensovitus

Jos yli 65-vuotiaan eläkkeensaajan eläke muuttuu, esimerkiksi lapsikorotus putoaa pois, tehdään eläkkeeseen uusi yhteensovitus muutosajankohdan tasoisena. Yhteensovitusperuste tarkistetaan tällöin 65 vuoden iän täyttämivuotta seuraavan vuoden alusta eläkeikäisen indeksillä muutosajankohdan tasoon uutta yhteensovitusta varten.

Lakiosasto
Suunnittelu- ja laskentaosasto

19.12.1995

2.4

Eläkesovitusperusteen tarkistaminen

Leskeneläkkeen eläkesovitusperusteen ylä- ja alarajan markkamäärät tarkistetaan työikäisen indeksillä eläkesovitusta ensimmäisen kerran tehtäessä.

Eläkesovitusperuste määräytyy sen vuoden mukaan, jona nuorin lapsi täyttää 18 vuotta tai edunjättäjän kuolinvuoden mukaan. Jos eläkesovitus tulee tehtäväksi ensimmäisen kerran sen vuoden jälkeen, jona edunjättäjä olisi täyttänyt 65 vuotta, lasketaan edunjättäjän eläke eläkesovitusperusteen määrittämistä varten eläkeikäisen indeksitasossa.

Kun eläkesovitusperuste on kerran määrätty, tarkistetaan tätä eläkesovitusperustetta jatkossa edunjättäjän iän mukaisella indeksillä (kuten perhe-eläkettä muutoinkin) uutta eläkesovitusta tehtäessä. Eläkesovitusperustetta joudutaan tarkistamaan indeksillä myös silloin, kun edunjättäjän kuolinpäivän ja eläkesovituksen tekemisen väliin jää vuodenvaihte (esimerkiksi alkueläkettä maksetaan ensin vuodenvaihteen yli tai edunjättäjä kuolee joulukuussa ja eläke alkaa tammikuussa).

Indeksipisteluvut

Esimerkeissä käytettävät indeksin pisteluvut ovat seuraavat:

Vuosi	Työikäisen indeksi	Eläkeikäisen indeksi
1995	1712	1712
1996	1760	1737
1997	1809*	1782*

* Arvioitu lokakuussa 1995.

Esimerkki 1

Työntekijä lykkää eläkkeelle jäämistään. Hän täyttää 65 vuotta 11.6.1996 ja kuolee 15.6.1997. Edunjättäjän eläke lasketaan ja yhteensovitetaan 65 vuoden iässä. Edunjättäjän yhteensovittamaton eläke on silloin 6 700 mk/kk indeksissä 1760. Lykkäyskorotus on 12 prosenttia.

Lykkäyskorotuksen jälkeen eläkkeen määrä 65 vuoden iän täyttämisenä vuonna 1996 on

$$6\,700 + 6\,700 \times 0,12 = 7\,504 \text{ mk/kk.}$$

Perhe-eläkkeen perusteena oleva eläkkeen määrä vuonna 1997 on

Lakiosasto
Suunnittelu- ja laskentaosasto

19.12.1995

$$7\,504 \times \frac{1782}{1737} = 7\,698,40 \text{ mk/kk.}$$

Esimerkki 2

Henkilö kuolee 70-vuotiaana vuonna 1996. Hänen vanhuuseläkkeensä on 5 500 mk/kk. Leski on 68-vuotias ja saa omaa vanhuuseläkettä, joka on 4 500 mk/kk. Puolisoiden omat eläkkeet on tarkistettu 1.1.1996 eläkeikäisen indeksillä.

Leskeneläkkeeseen tehdään heti eläkesovitus. Edunjättäjän kuolinvuonna 1996 eläkesovituksessa käytettävä eläkesovitusperusteen yläraja indeksissä 142 on $348 - (6,64 \times 6) = 308,16$ (ks. perhe-eläkkeen laskennasta tarkemmin yleiskirje A 11/90). Yläraja tarkistetaan työikäisen indeksillä vuoden 1996 tasoon, jolloin se on

$$308,16 \times \frac{1760}{142} = 3\,819,45 \text{ mk/kk.}$$

Eläkesovitettu leskeneläke on

$$(0,5 \times 5\,500) - 0,5 \times (4\,500 - 3\,819,45) = 2\,750 - 340,28 = 2\,409,72 \text{ mk/kk.}$$

Esimerkki 3

Henkilö on kuollut 70-vuotiaana lokakuussa vuonna 1995. Hänen vanhuuseläkkeensä oli silloin 3 500 mk/kk. Leski on 60-vuotias ja on vielä työelämässä.

Leski saa alkueläkettä kuusi kuukautta. Alkueläkkeen määrä on puolet edunjättäjän eläkkeestä eli 1 750 mk/kk. Leskeneläkkeeseen tehdään eläkesovitus toukokuussa 1996. Lesken laskennallinen eläke edunjättäjän kuolinhetkellä korotettuna työikäisen indeksillä eläkesovitusajankohdan tasoon on 2 900 mk/kk. Leskeneläke tarkistetaan eläkeikäisen indeksillä vuoden 1996 tasoon:

$$1\,750 \times \frac{1737}{1712} = 1\,775,55 \text{ mk/kk.}$$

Eläkesovitusperusteen yläraja oli 3 795,34 edunjättäjän kuolinvuonna 1995. Vuoden 1996 tasoon eläkeikäisen indeksillä tarkistettuna se on 3 850,76. Koska eläkesovitusperusteen yläraja on suurempi kuin edunjättäjän eläke, eläkesovitusperusteena käytetään edunjättäjän eläkettä, joka on vuoden 1996 eläkeikäisen indeksitasossa 3 551,11. Koska lesken laskennallinen eläke on pienempi kuin eläkesovitusperuste, eläkesovitus ei vaikuta leskeneläkkeen määrään. Leskeneläke on näin ollen vuonna 1996 on 1 775,55 mk/kk.

Lakiosasto

Suunnittelu- ja laskentaosasto

19.12.1995

Leski jää työkyvyttömyyseläkkeelle vuonna 1996. Hänen oma työeläkkeensä (jonka määrä laskennallisesta eläkkeestä poiketen on nyt 2 950 mk/kk) tarkistetaan työikäisen indeksillä, koska leski on alle 65-vuotias, ja leskeneläkettä eläkeikäisen indeksillä, koska edunjättäjä olisi yli 65-vuotias. Lesken siirtyessä eläkkeelle tehdään uusi eläkesovitus, jolloin eläkesovitusperusteena käytetään edunjättäjän eläkettä 3 551,11. Eläkesovitus ei vaikuta leskeneläkkeen määrään. Vuonna 1997 lesken eläkkeet ovat yhteensä

$$2\,950 \times \frac{1809}{1760} = 3\,032,13 \text{ mk/kk (oma työkyvyttömyyseläke)}$$

$$1\,775,55 \times \frac{1782}{1737} = 1\,821,55 \text{ mk/kk (leskeneläke)}$$

Eläkkeet yhteensä vuonna 1997

$$3\,032,13 + 1\,821,55 = 4\,853,68 \text{ mk/kk.}$$

Esimerkki 4

Perhe-eläke alkaa vuonna 1995. Edunjättäjä oli kuollessaan 67-vuotias. Hänen vanhuuseläkkeensä oli 6 000 mk/kk. Leski oli 50-vuotias ja lapsi 17-vuotias edunjättäjän kuollessa. Vuonna 1995 leskeneläke oli 3 000 mk/kk ja lapseneläke 2 000 mk/kk.

Lapsi täyttää 18 vuotta 15.5.1996. Leskeneläkkeeseen tehdään silloin 1.6.1996 eläkesovitus. Lesken laskennallinen eläke on 5 200 mk/kk työikäisen indeksitasossa. Leskeneläkkeen perusteena oleva edunjättäjän eläke tarkistetaan eläkeikäisen indeksillä vuoden 1996 tasoon.

$$6\,000 \times \frac{1737}{1712} = 6\,087,62 \text{ mk/kk.}$$

Vuonna 1996 eläkesovitusperusteiden yläraja on vuoden 1996 työikäisen indeksitasossa 3 819,45 mk/kk. Eläkesovitus tehdään ja eläkesovitusperuste valitaan sen vuoden mukaan, jona nuorin lapsi täyttää 18 vuotta.

Eläkesovitettu leskeneläke 1.6.1996 alkaen on

$$3\,043,81 - 0,5 \times (5\,200 - 3\,819,45) = 3\,043,81 - 690,28 = 2\,353,53 \text{ mk/kk.}$$

Vuonna 1997 leskeneläke on eläkeikäisen indeksillä tarkistettuna

$$2\,353,53 \times \frac{1782}{1737} = 2\,414,50 \text{ mk/kk.}$$

Lakiosasto
Suunnittelu- ja laskentaosasto

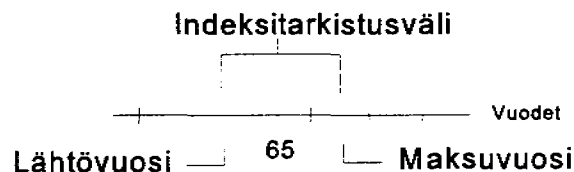
19.12.1995

2.5

Indeksitarkistus, kun 65 vuoden iän täyttämivuosi sijoittuu tarkistusvälille

Indeksitarkistus tehdään kumpaakin indeksiä käyttäen, kun työntekijän tai edunjättäjän 65 vuoden iän täyttämivuosi jää kokonaan indeksitarkistusvälille alla olevan kuvan mukaan. Tarkistusväli tarkoittaa lähtövuoden (lähtövuosi on se vuosi, minkä tasossa tarkistettava markkamäärä on) ja maksuvuoden (se vuosi, minkä tasoon markkamäärä tarkistetaan) välistä aikaa.

Kuva 1.

Tällainen tilanne, jossa käytetään kumpaakin indeksiä, voi olla seuraavissa tapauksissa: eläke myönnetään takautuvasti ajalta ennen 65 vuoden iän täyttämivuoden alkua ja sitä aletaan maksaa 65 vuoden iän täyttämivuoden jälkeen, tehdään uusi yhteensovitus 65 vuoden iän täyttämisen jälkeen tai eläkesovitus sen vuoden jälkeen, jona edunjättäjä olisi täyttänyt 65 vuotta

Tarkistettava markkamäärä kerrotaan ensin osamäärällä, jossa jaettavana on 65 vuoden iän täyttämivuoden työikäisen indeksin ja jakajana työikäisen indeksin pisteluku siltä vuodelta, jonka tasossa markkamäärä on (=lähtövuosi). Pyöristämätön tulos kerrotaan edelleen osamäärällä, jossa jaettavana on eläkeikäisen indeksin pisteluku maksuvuodelta ja jakajana eläkeikäisen indeksin pisteluku 65 vuoden iän täyttämivuodelta.

$$\text{Markka-} \times \frac{\text{Työikäisen ind. 65 ikävuonna}}{\text{Työikäisen ind. lähtövuonna}} \times \frac{\text{Eläkeikäisen ind. maksuvuonna}}{\text{Eläkeikäisen ind. 65 ikävuonna}}$$

Jos markkamäärää joudutaan tarkistamaan taaksepäin lähtövuoteen, kaava on seuraava:

$$\text{Markka-} \times \frac{\text{Eläkeikäisen ind. 65 ikävuonna}}{\text{Eläkeikäisen ind. maksuvuonna}} \times \frac{\text{Työikäisen ind. lähtövuonna}}{\text{Työikäisen ind. 65 ikävuonna}}$$

Lakiosasto

Suunnittelu- ja laskentaosasto

19.12.1995

Esimerkki 5

Eläke on alkanut vuonna 1990, kun työntekijä oli 59-vuotias. Yhteensovitusperuste oli silloin 10 000 mk/kk (indeksitasossa 1481). Työntekijä täyttää 65 vuotta vuonna 1996. Uusi yhteensovitus tehdään, kun lapsikorotus poistuu vuonna 1997. Maksussa olevaa eläkettä on tarkistettu indeksillä vuosittain, mutta yhteensovitusperuste tarkistetaan lähtövuodesta uuden yhteensovituksen tasoon seuraavasti:

$$10\,000 \times \frac{1760}{1481} \times \frac{1782}{1737} = 12\,191,73 \text{ mk/kk.}$$

2.6

Eri indeksitarkistusmenettelyt - yhteenveto

Eläkkeitä tarkistetaan kolmella eri tavalla uuden indeksijärjestelmän käyttöönoton jälkeen sen mukaan, minkä ikäinen työntekijä on tai edunjättäjä olisi.

Työikäisen indeksi

Työikäisen indeksillä tarkistetaan eläkkeet, vapaakirjat, eläkepalkat ja eläkkeen perusteena olevat työansiot sen vuoden loppuun, jona työntekijä täyttää tai edunjättäjä olisi täyttänyt 65 vuotta seuraavan kaavan mukaan:

$$\text{Markka-} \quad \times \quad \frac{\text{Työikäisen indeksi maksuvuonna}}{\text{Työikäisen indeksi lähtövuonna}}$$

Molemmat indeksit

Takautuvat eläkkeet, vapaakirjat, eläkepalkka uutta yhteensovitusta varten sekä eläkesovitusperuste tarkistetaan aina kumpaakin indeksia käyttäen, kun 65 vuoden iän täyttämivuosi jää kahden indeksitarkistuksen väliin. Indeksitarkistus lasketaan seuraavan kaavan mukaan:

$$\text{Markka-} \quad \times \quad \frac{\text{Työikäisen ind. 65 ikävuonna}}{\text{Työikäisen ind. lähtövuonna}} \quad \times \quad \frac{\text{Eläkeikäisen ind. maksuvuonna}}{\text{Eläkeikäisen ind. 65 ikävuonna}}$$

Eläkeikäisen indeksi

Eläkeikäisen indeksillä tarkistetaan eläkkeet, vapaakirjat, eläkepalkka uutta yhteensovitusta varten sekä eläkesovitusperuste niissä tilanteissa, joissa eläkettä maksetaan, tehdään uusi yhteensovitus tai eläkesovitus 65 vuoden iän täyttämivuoden jälkeen. Kaava on silloin seuraava:

$$\text{Markka-} \quad \times \quad \frac{\text{Eläkeikäisen indeksi maksuvuonna}}{\text{Eläkeikäisen indeksi lähtövuonna}}$$

Lakiosasto
Suunnittelu- ja laskentaosasto

19.12.1995

2.7

Rekisteröityjen lisäetujen indeksitarkistus

Rekisteröityyn lisäeläketurvaan sovelletaan työikäisen ja eläkeikäisen indeksiä samalla tavoin kuin muihinkin eläkkeisiin. Työikäisen indeksiä käytetään sen vuoden loppuun asti, jona työntekijä täyttää 65 vuotta ja eläkeikäisen indeksiä sen vuoden jälkeen, jona työntekijä on täyttänyt 65 vuotta.

TEL-lisäeläketurvan vakuutusmaksut mitoitetaan niin, että ne riittävät myös odotettavissa oleviin indeksiturvasta aiheutuviin kustannuksiin. Koska yli 65-vuotiaiden indeksiturva todennäköisesti heikentyy, on peritty vakuutusmaksu perustunut liian korkeaan indeksiolettamukseen. Lisäeläkkeiden hyvittämisestä tämän johdosta määrätään lähiaikoina annettavalla sosiaali- ja terveysministeriön laskuperustepäätöksellä.

Lakiosasto
Suunnittelu- ja laskentaosasto

19.12.1995

UUSIA KÄSITTEITÄ INDEKSITARKISTUKSESSA

- Eläkeikäisen indeksi** Indeksi, jossa hintojen muutoksen painokerroin on 0,8 ja palkkojen 0,2. Tällä indeksillä tarkistetaan eläkkeitä sen vuoden jälkeen, jona työntekijä täyttää tai edunjättäjä olisi täyttänyt 65 vuotta.
- Työikäisen indeksi** Indeksi, jossa hintojen ja palkkojen muutoksen paino on yhtä suuri eli 0,5. Tämän indeksin määräytymisperuste on sama kuin entisessä TEL-indeksissä. Tällä indeksillä tarkistetaan eläkepalkkoja ja eläkkeitä sen vuoden loppuun, jona työntekijä täyttää tai edunjättäjä olisi täyttänyt 65 vuotta.
- Lähtövuosi** Se vuosi, jonka tasossa eläke on laskettu.
- Maksuvuosi** Vuosi, jona eläkettä maksetaan eli se vuosi, johon markkamäärä indeksitarkistuksessa tarkistetaan.
- Tarkistusväli** Aikaväli siitä vuodesta lähtien, jonka tasossa markkamäärä on, siihen vuoteen, johon markkamäärä tarkistetaan.